

617.741-089.001.6:355.721(437.10)

VÝVOJ OPERATIVY KATARAKTY NA OČNÍM ODDĚLENÍ ÚSTŘEDNÍ VOJENSKÉ NEMOCNICE

Pplk. doc. MUDr. Jiří PAŠTA, CSc.
Oční oddělení Ústřední vojenské nemocnice, Praha
(ředitel: plk. doc. MUDr. Miroslav Bartoš, CSc.)

Chirurgická historie očního oddělení Ústřední vojenské nemocnice Praha je spjata s dokončením nového komplexu budov ve střešovickém areálu, kam se nemocnice v roce 1952 přestěhovala z Hradčan. Tehdejší náčelník oddělení plk. MUDr.

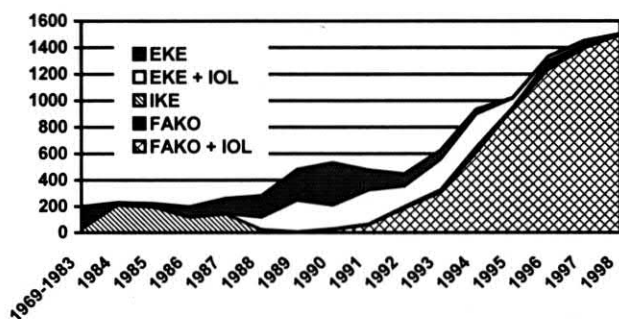
Koldovský (1953-1956) asistoval u klasických operací vojáků prováděných v ÚVN profesory z pražských očních klinik. Po něm převzal vedení doc. Jenší (1956-1980), který prováděl na tehdejší dobu nejprogresivnější oční chirurgii. Kataraktu operoval

za použití lupových brýlí metodou primární extra-kapsulární extrakce (řez ab interno, při tom incize přední kapsuly, exprese jádra, výplach hmot). Doba hospitalizace nemocného byla 2-3 týdny, po operaci musel operovaný ležet se zavázanýma očima a za měsíc po operaci dostal těžké afakické brýle.

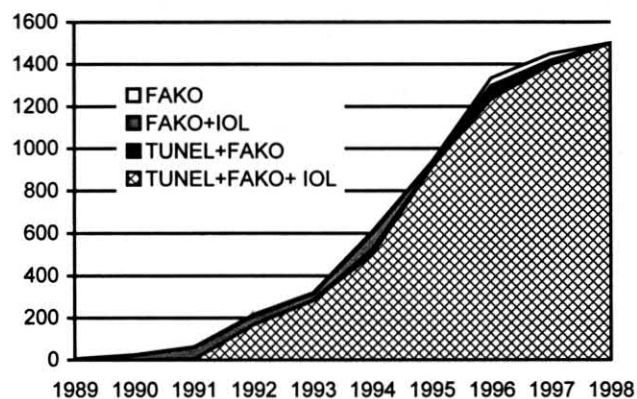
Jeho nástupce plk. doc. MUDr. Cigánek (1980 až 1993) zahájil éru mikrochirurgie. Za použití jednoho z prvních operačních mikroskopů v Československu operoval sklerokorneálním řezem, čočku extrahoval kryoextraktorem a ránu zavíral mikrošitím. Později, aktuálně se světovým trendem, zavedl moderní extrakapsulární extrakci katarakty za použití zprvu ruční, později přístrojové irigace-aspirace.

Za spolupráce s dr. Paštou implantoval jednu z prvních umělých zadněkomorových nitroočních čoček v republice.

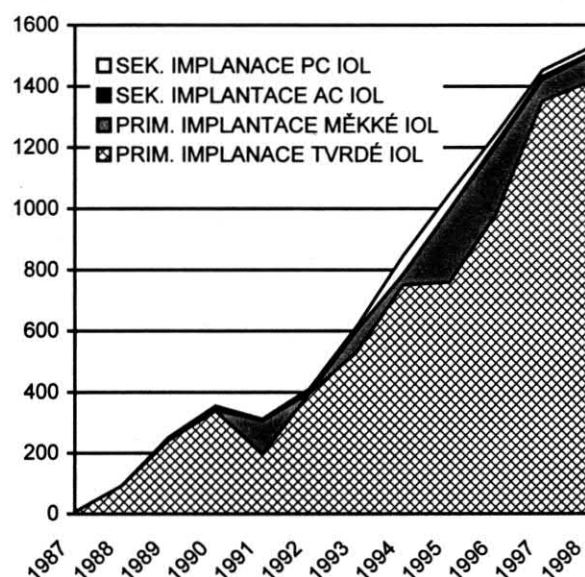
V roce 1993 převzal vedení oddělení současný primář pplk. doc. MUDr. Pašta. Ten jako jeden z prvních na světě implantoval měkkou hydrogelovou nitrooční čočku a byl mezi prvními průkopníky fakoemulzifikace a chirurgie malého řezu v České republice. V posledním období zavedl ambulantní chirurgii katarakty. Celý výše popsaný vývoj je konkrétně dokumentován v následujících grafech.



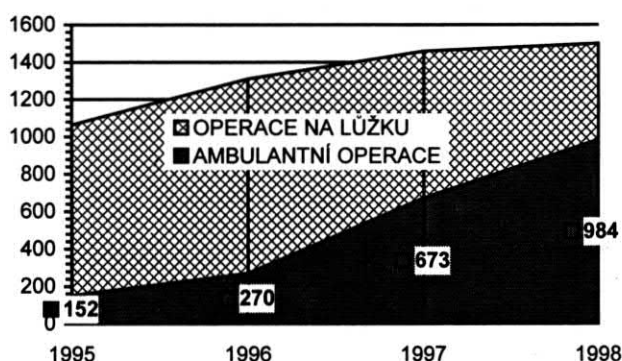
Graf 1 Roční počty operací katarakty na očním oddělení ÚVN od r. 1969 dosud



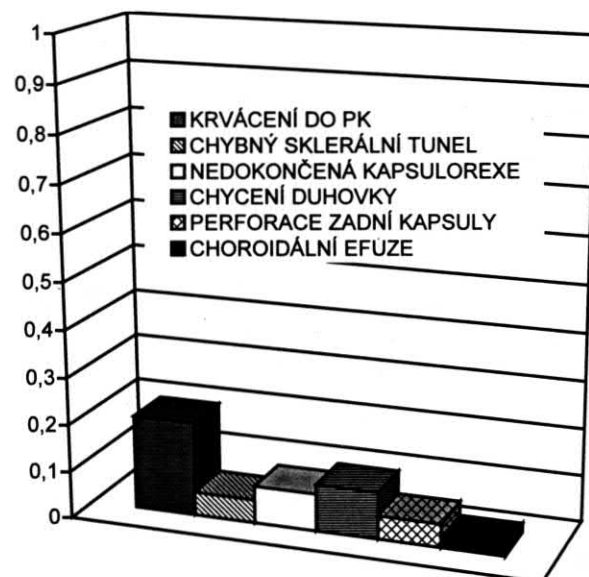
Graf 2 Vývoj moderních metod operace katarakty na očním oddělení ÚVN Praha



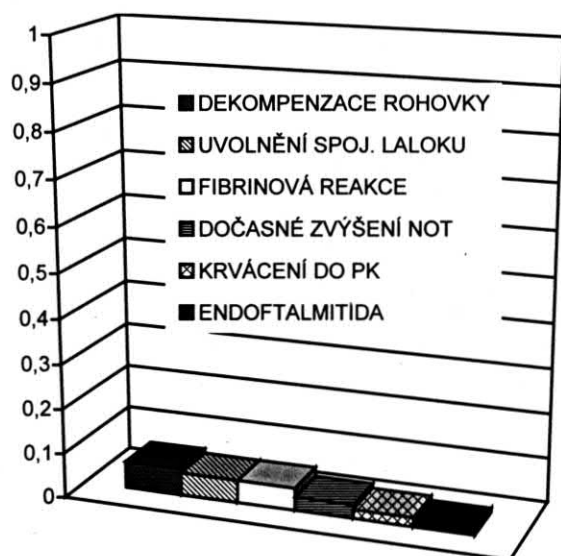
Graf 3 Vývoj četnosti různých druhů implantace a různých typů umělých nitroočních čoček



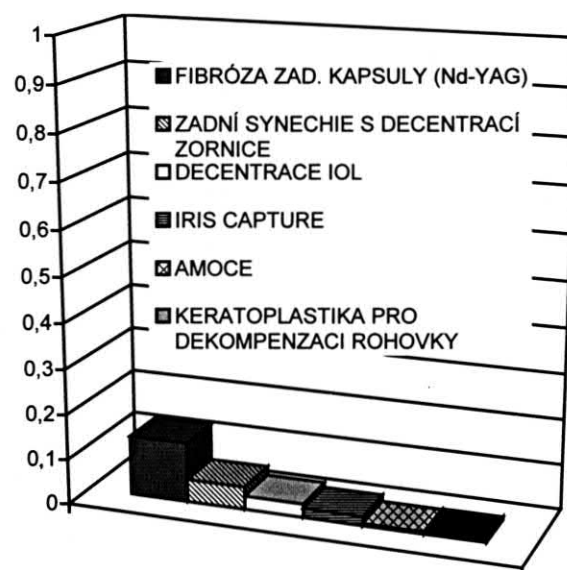
Graf 4 Vývoj ambulantní operativy katarakty na očním oddělení ÚVN Praha



Graf 5 Četnost současných intraoperačních komplikací



Graf 6 Četnost časných komplikací po operaci katarakty



Graf 7 Četnost pozdních komplikací po operaci katarakty

Klíčová slova: Katarakta; Operativa; Historie.

Do redakce došlo 23. 11. 1998